

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова вченої ради
04.03.2024
протокол № 03, п. 08

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 04.03.2024 № 36

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО /
(назва освітнього компоненту українською мовою
INTERNATIONAL PRIVATE LAW
(назва освітнього компоненту англійською мовою

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	<u>08 «Право»</u> / <i>(шифр, назва)</i>	<u>08 «Law»</u> <i>(назва)</i>
Спеціальність	<u>081 «Право»</u> / <i>(шифр, назва)</i>	<u>08 «Law»</u> <i>(назва)</i>
Освітня програма	<u>08 «Право»</u> / <i>(назва)</i>	<u>08 «Law»</u> <i>(назва)</i>

Розробник: Пипяк Микола, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант(и) освітньої програми «Право» - Костюк Наталія, кандидат юридичних наук, доцент

Обговорено та схвалено:

на засіданні кафедри права від 12.02.2024 протокол № 02 ;

на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 15.02.2024 протокол № 02 .

Рецензенти:

Бахновська Ірина, кандидат юридичних наук, доцент
(*прізвище, власне ім'я, науковий ступінь, вчене звання*).

Білоус Ірина, адвокат Вінницької обласної спілки адвокатів
(*прізвище/власне ім'я, посада, організація/підприємство*).

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 03.05.2024 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,39.
Обл.-вид. арк. 1,02. Тираж 2. Зам. № 115.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення освітнього компоненту.

Засвоєння здобувачами вищої освіти знань та формування умінь у сфері міжнародних приватноправових відносин шляхом аналізу сутності існуючих матеріальних та колізійних правових норм.

Навчальна дисципліна «Міжнародне приватне право» належить до обов'язкових навчальних дисциплін.

Результати вивчення освітнього компоненту його місце в освітньому процесі.

Результатом вивчення освітнього компоненту «Міжнародне приватне право» для освітньо-професійної програми «Право» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

- загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

- спеціальні компетентності:

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК 6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

Програмні результати навчання здобувачів з освітнього компоненту «Міжнародне приватне право» полягають:

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Історія держави і права зарубіжних країн».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вмє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вмє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього

компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 07.02.2022 № 38 (зі змінами).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися із проханням перегляду оцінки, одержаної на екзамені, відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів від 07.02.2022 № 32.

Обсяг освітнього компоненту в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні (лабораторні) заняття			самостійна робота здобувачів
Тема 1. Загальні положення міжнародного приватного права	21	4	4	13	В, УД, Д	11
Тема 2. Правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права	20	4	4	12	В, УД, П	11
Тема 3. Право власності у міжнародному приватному праві. Спадкові відносини з «іноземним елементом»	20	4	4	12	В, УД, Д	11
Тема 4. Зовнішньоекономічні договори, як джерела міжнародного приватного права	20	4	4	12	В, УД, П	11
Тема 5. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві	20	4	4	12	В, УД, П	11
Тема 6. Сімейні правовідносини з «іноземним елементом»	20	4	4	12	В, УД, Д	10

Тема 7. Трудові правовідносини у міжнародному приватному праві	16	2	2	12	В,УД, П	10
Тема 8. Міжнародний цивільний процес. Міжнародний комерційний арбітраж	16	2	2	12	В, Д, УД	10
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180 / 6	28	28	124		100
Підсумковий контроль	Екзамен					

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 3

УД – участь у дискусії – 2

Д – доповідь – 3

П – презентація – 2

ІЗ – індивідуальне завдання – 15 балів (творчий проєкт / участь у наукових заходах);

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Зміст освітнього компоненту (теми програми).

Тема 1. Загальні положення міжнародного приватного права

Зародження і розвиток міжнародного приватного права. Становлення доктрини міжнародного права. Сучасні проблеми міжнародного приватного права. Концепція *Lex mercatoria* і міжнародне приватне право. Міжнародні наукові інститути та організації, що займаються проблемами міжнародного приватного права.

Сфера дії міжнародного приватного права, його роль в організації міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язках. Значення міжнародного приватного права в регулюванні зовнішньоекономічної діяльності. Поняття міжнародного приватного права. Місце міжнародного приватного права в правовій системі. Принципи та функції міжнародного приватного права.

Предмет міжнародного приватного права. Приватні відносини міжнародного характеру. Поняття та види «іноземного елемента».

Методи правового регулювання у міжнародному приватному праві. Склад та природа норм міжнародного приватного права. Колізійне право. Матеріальне право. Подолання колізійної проблеми як загальний метод міжнародного приватного права. Колізійно-правовий і матеріально-правовий способи регулювання правовідносин, ускладнених «іноземним елементом».

Тема 2. Правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права

Особистий закон фізичної особи. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Визначення понять «іноземець» та «особа без громадянства» за законодавством України.

Цивільна правоздатність і дієздатність іноземних фізичних осіб.

Національний режим: колізійні питання дієздатності.

Особливості правового статусу біженців, біпатридів, деяких інших осіб.

Безвісна відсутність та оголошення особи померлою у міжнародному приватному праві. Правовий статус закордонного українця.

Поняття особистого закону (статуту) і національності юридичної особи. Основні критерії для визначення державної належності юридичних осіб. Доктрини (теорії) інкорпорації, осілості, центру експлуатації, контролю.

Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи за законодавством України. Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою згідно з іноземним правом.

Іноземні юридичні особи в Україні, правовий режим їх діяльності. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями в Україні. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України.

Міжнародні транснаціональні корпорації. Проблема міжнародних юридичних осіб.

Особливості правового положення держави у міжнародних цивільних правовідносинах.

Поняття та види імунітету держави у міжнародному приватному праві. Імунітет власності держави. Законодавство і судова практика зарубіжних країн про імунітет іноземної держави. Міжнародно-правові кодифікації з питань імунітету держави.

Тема 3. Право власності у міжнародному приватному праві. Спадкові відносини з «іноземним елементом»

Особливості правового регулювання відносин власності у міжнародному приватному праві. Право власності на окремі види майна. Майно, яке не може знаходитись у власності громадян, громадських об'єднань міжнародних організацій і юридичних осіб інших держав на території України.

Угоди про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності, заключені Україною.

Особливості майнових прав іноземних суб'єктів в Україні. Колізійні питання права власності і вирішення у законодавстві України, інших держав та у міжнародних договорах.

Правовий режим іноземної власності на території України.

Правовий режим власності держави Україна, українських громадян і юридичних осіб за кордоном.

Правові питання націоналізації у міжнародному приватному праві. Екстериторіальна дія законів про націоналізацію. Націоналізація та питання компенсації.

Специфіка спадкових правовідносин міжнародного характеру. Колізії законодавства у галузі спадкування. Міжнародні угоди і законодавство зарубіжних країн з питань спадкування

Спадкові права громадян України в іноземних державах та іноземних громадян в Україні.

Тема 4. Зовнішньоекономічні договори, як джерела міжнародного приватного права

Загальні положення договірного права у міжнародному праві.

Поняття і особливості зовнішньоекономічного договору (контракту).

Поняття зобов'язального статуту правочину. Сфера дії права, що застосовується до договору.

Колізійні питання договірних зобов'язань. Закон, що застосовується до форми договору. Застосування права з питань змісту контракту. Вибір права за згодою сторін договору. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права. Випадки застосування імперативних колізійних прив'язок»

Вимоги чинного законодавства України стосовно форми, змісту і порядку укладення зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Типові (модельні) договори. Правила МТП для використання торговельних термінів у національній та міжнародній торгівлі Інкотермс 2010.

Уніфікація матеріально-правових норм у сфері міжнародної купівлі-продажу товарів. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.). Сфера застосування та загальні положення. Поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Критерії відмежування від інших договорів.

Укладання договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Визначення моменту, з настанням якого договір вважається укладеним.

Зобов'язання продавця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору продавцем.

Зобов'язання покупця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору покупцем.

Правила переходу ризику у зв'язку з втратою чи пошкодженням товару. Вирішення питання про перехід права власності відповідно до норм застосовного права.

Наслідки розірвання договору. Поняття та склад збитків у зв'язку з порушенням та розірванням договору, вимоги щодо їх відшкодування. Підстави звільнення від відповідальності та порядок їх застосування.

Позовна давність у міжнародній купівлі-продажу товарів. Строк позовної давності та початок його перебігу. Загальне обмеження строку позовної давності та можливість його зміни. Наслідки спливу строку позовної давності.

Тема 5. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві

Деліктні зобов'язання з «іноземним елементом». Колізії законів, що регулюють зобов'язання внаслідок завдання шкоди. Колізійні питання деліктних зобов'язань в українському законодавстві. Закон, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Питання про можливість вибору сторонами зобов'язання застосованого права.

Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності. Питання деліктних зобов'язань у договорах про правову допомогу.

Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншими ушкодженнями здоров'я або смерть.

Обмеження відповідальності в окремих деліктних правовідносинах з іноземним елементом (за шкоду від забруднення відходами, за шкоду від забруднення нафтою, у сфері космічної діяльності тощо).

Тема 6. Сімейні правовідносини з «іноземним елементом»

Поняття сімейно-шлюбних стосунків міжнародного характеру. Сімейно-шлюбні стосунки, ускладнені «іноземним елементом», як частина транскордонних приватноправових відносин.

Поняття іноземних шлюбів. Консульські шлюби. Способи вирішення колізій права між сімейним правом, що визначає матеріальні умови вступу в шлюб. Вирішення колізій законів про форму шлюбу.

Колізійні питання визнання шлюбу дійсним. Колізійні питання розірвання шлюбу. Визнання здійснених за кордоном розлучень. Вирішення колізійних питань шлюбу за українським правом та правом інших держав.

Уніфіковані колізійні норми з питань шлюбу. Гаагська конвенція про укладення шлюбу та визнання його недійсним 1978 р. Гаагська конвенція про визнання розлучень та судового розлучення подружжя 1970 р. Регіональні угоди: Кодекс Бустаманде 1928 р., Конвенція про правову допомогу та правові відносини з цивільних, сімейних і кримінальних справ СНД 1993 р.

Двосторонні договори України з іноземними державами про правову допомогу. Консульські угоди. Вирішення колізій законів у сфері особистих і майнових стосунків між подружжям. Шлюбний договір і вибір компетентного правопорядку. Колізійні питання аліментних зобов'язань.

Колізійні питання усиновлення, опікунства та піклування за українським правом та правом інших держав. Порядок усиновлення дітей — українських громадян іноземцями.

Тема 7. Трудові відносини у міжнародному приватному праві

Міжнародне приватне трудове право як підгалузь міжнародного приватного права.

Трудові відносини з «іноземним елементом» та джерела їх правового регулювання. Міжнародні правові документи про правовий статус і захист трудящих-мігрантів.

Колізійні питання трудових відносин. Право, що застосовується до трудового договору.

Трудова діяльність іноземців і осіб без громадянства в Україні та порядок їх здійснення.

Праця громадян України за кордоном. Регулювання посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.

Відшкодування шкоди працівникові за міжнародними договорами України з питань трудової діяльності та соціального забезпечення працівників.

Тема 8. Міжнародний цивільний процес. Міжнародний комерційний арбітраж

Поняття міжнародного цивільного процесу. Правові норми міжнародного цивільного процесу, їх місце в міжнародному приватному праві. Роль міжнародного договору у правовому регулюванні міжнародного цивільного процесу. Правове положення іноземців у цивільному процесі. Доступ іноземців до правосуддя.

Процесуальна право- і дієздатність іноземців. Процесуальне положення іноземців в Україні та в інших країнах. Судова застава. Міжнародно-правове регулювання процесуального становища іноземців.

Правове становище іноземної держави у цивільному процесі. Юрисдикція з цивільних справ, ускладнених «іноземним елементом». Поняття міжнародної юрисдикції. Законна та договірна юрисдикція. Пророгаційні угоди. Способи визначення юрисдикції. Вирішення питань юрисдикції по окремих категоріях цивільних справ з «іноземним елементом» у міжнародних договорах.

Двосторонні договори України з іноземними державами про надання правової допомоги. Міжнародна правова допомога. Виконання іноземних судових рішень. Правові передумови та способи виконання іноземних судових доручень. Правове регулювання надання правової допомоги.

Порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні та в інших державах. Міжнародно-правове регулювання порядку визнання та виконання іноземних судових рішень. Договори про надання правової допомоги.

Поняття і правова, природа Міжнародного, комерційного арбітражу, міжнародно-правові засади його діяльності. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Арбітражна угода: форма, зміст та правове значення. Види третейських (арбітражних) судів.

Міжнародний комерційний арбітражний суд і Морська арбітражна комісія (МАК) при Торгово-промисловій палаті України, їх компетенція і регламентація діяльності.

Міжнародні комерційні арбітражі в інших країнах.

Структура освітнього компоненту

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год
1	2	3
<p>Аналізувати предмет та методи правового регулювання міжнародного приватного права.</p> <p>Пояснювати характеризувати процес становлення доктрини міжнародного права.</p>	<p>Тема 1. Загальні положення міжнародного приватного права.</p> <p>Тема 1.1. Поняття та загальна характеристика міжнародного приватного права</p> <p>Лекція № 1</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сфера дії, значення та поняття міжнародного приватного права. 2. Принципи міжнародного приватного права. 3. Приватні відносини міжнародного характеру. 	2
	<p>Тема 1.2. Характеристика методів та функцій міжнародного приватного права</p> <p>Лекція № 2</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи правового регулювання у міжнародному приватному праві. 2. Функції міжнародного приватного права. 3. Структура відносин у міжнародному приватному праві. <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 5-7</p> <p>Додаткові: 14, 19</p> <p>Інтернет-ресурси.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття правового режиму та його види. 2. Реторсії у міжнародному приватному праві 3. Міжнародні наукові інститути та організації, що займаються проблемами міжнародного приватного права. 	13
	<p>Практичне заняття № 1</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження міжнародного приватного права. 2. Розвиток міжнародного приватного права. 3. Становлення доктрини міжнародного права. 	2

	<p>Практичне заняття № 2 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція Lex mercatoria і міжнародне приватне право. 2. Сучасні проблеми міжнародного приватного права. 3. Об'єкт міжнародного приватного права. 	2
<p>Розуміти поняття та види суб'єктів міжнародного приватного права</p> <p>Характеризувати правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права</p>	<p>Тема 2. Правовий статус суб'єктів міжнародного приватного права Тема 2.1. Поняття та види суб'єктів міжнародного приватного права Лекція № 3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «суб'єкта міжнародного права». Види суб'єктів міжнародного приватного права. 2. Поняття правоздатності, дієздатності та деліктоздатності у національному законодавстві та міжнародному праві. 3. Особливості правового положення держави у міжнародних цивільних правовідносинах. 	2
	<p>Тема 2.2. Фізична особа та юридична особа як суб'єкти міжнародного приватного права Лекція № 4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосування колізійних норм. 2. Правова кваліфікація. 3. Приховані колізії законів. 4. Проблема «конфлікту кваліфікацій» та методи його розв'язання. 5. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни. 6. Наслідки обходу закону. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 4-7 Додаткові: 22, 27 Інтернет-ресурси.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття Основні формули прикріплення та сфера їх застосування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема «конфлікту кваліфікацій» та методи його розв'язання. 2. Встановлення змісту норм іноземного права. 3. Уніфікація і гармонізація у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія. 4. Уніфіковані норми: їх правова природа, види та призначення. 	12

	<p>Практичне заняття № 3 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус держави у міжнародному приватному праві. Імунітети. 2. Правовий статус фізичних осіб у міжнародному приватному праві. 3. Правовий статус юридичних осіб у міжнародному приватному праві. 4. Правовий статус міжнародних організацій у міжнародному приватному праві. 	2
	<p>Практичне заняття № 4 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні формули прикріплення та сфераїх застосування. 2. Принципи колізійного права. 3. Автономія волі. 4. Принцип найтіснішого зв'язку. 	2
<p>Розуміти основні аспекти права власності у міжнародному приватному праві</p> <p>Характеризувати колізійні прив'язки щодо вирішення питань права власності з «іноземним елементом»</p>	<p>Тема 3. Право власності у міжнародному приватному праві Тема 3.1. Право власності на окремі види майна у міжнародному приватному праві Лекція № 5 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості правового регулювання відносин власності у міжнародному приватному праві. 2. Право власності на окремі види майна. 3. Майно, яке не може знаходитись у власності громадян, громадських об'єднань міжнародних організацій і юридичних осіб інших держав на території України. 	2
	<p>Тема 3.2. Особливості спадкування у міжнародному приватному праві Лекція № 6 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості майнових прав іноземних суб'єктів в Україні. 2. Особливості спадкових відносин за участю «іноземного елемента». 3. Правовий статус учасників спадкових правовідносин. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2-5 Додаткові: 11, 15 Інтернет-ресурси.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Право власності на окремі види майна. 2. Майно, яке не може знаходитись у власності громадян, громадських об'єднань міжнародних організацій і юридичних осіб інших держав на території України. 3. Особливості майнових прав іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні. 	12

	<p>Практичне заняття № 5 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові питання націоналізації у міжнародному приватному праві. 2. Екстериторіальна дія законів про націоналізацію. 3. Націоналізація та питання компенсації. 	2
	<p>Практичне заняття № 6 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Угоди про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності стороною у яких є Україна. 2. Міжнародні угоди і законодавство зарубіжних країн з питань спадкування. 3. Спадкові права громадян України в іноземних державах та іноземних громадян в Україні. 	2
<p>Розуміти національне законодавство щодо регулювання зовнішньоекономічних відносин, поняття «договір», «міжнародний договір», етапи його укладання</p>	<p>Тема 4. Зовнішньоекономічні договори, як джерела міжнародного приватного права Тема 4.1. Види договорів у міжнародному приватному праві Лекція № 7 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення договірного права у міжнародному праві. 2. Поняття і особливості зовнішньоекономічного договору (контракту). 3. Використання інших термінів: зовнішньоторговельний (зовнішньоекономічний) правочин, міжнародний комерційний договір (контракт). 	2
<p>Пояснювати зміст зовнішньоекономічних договорів (контрактів), характеризувати істотні та факультативні умови та підстави чинності договорів у міжнародному</p>	<p>Тема 4.2. Порядок укладення договорів у міжнародному приватному праві Лекція № 8 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні питання договірних зобов'язань. 2. Закон, що застосовується до форми договору. 3. Застосування права з питань змісту контракту. 4. Вибір права за згодою сторін договору. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2-4 Додаткові: 12, 17 Інтернет-ресурси.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття зобов'язального статуту правочину. Сфера дії права, що застосовується до договору. 2. Вимоги чинного законодавства України стосовно форми, змісту і порядку укладення зовнішньоекономічних договорів (контрактів). 3. Правила МТП для використання торговельних термінів у національній та міжнародній торгівлі Інкотермс 2010 	12

<p>приватном у праві</p>	<p>Практичне заняття № 7 Питання до заняття 1. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.). 2. Зобов'язання продавця. 3. Зобов'язання покупця.</p>	<p>2</p>
	<p>Практичне заняття № 8 Питання до заняття 1. Наслідки розірвання договору. 2. Позовна давність у міжнародній купівлі-продажу товарів. 3. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права. Випадки застосування імперативних колізійних прив'язок»</p>	<p>2</p>
<p>Розуміти поняття «делікт», «договірні зобов'язання», «недоговірні зобов'язання»</p>	<p>Тема 5. Деліктні зобов'язання у міжнародному приватному праві Тема 5.1. Загальна характеристика деліктних зобов'язань у міжнародному приватному праві Лекція № 9 План лекції 1. Поняття «делікт». Деліктні зобов'язання з «іноземним елементом». 2. Колізійні питання деліктних зобов'язань в українському законодавстві. 3. Міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності.</p>	<p>2</p>
<p>Пояснювати претензії щодо відшкодування збитків, пов'язаних з порушенням договорних зобов'язань, в результаті недбалості чи за інших підстав у правовідносинах, обтяжених «іноземним елементом»</p>	<p>Тема 5.2. Порядок відшкодування шкоди у міжнародному приватному праві Лекція № 10 План лекції 1. Міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності. 2. Питання деліктних зобов'язань у договорах про правову допомогу. 3. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншими ушкодженнями здоров'я або смертю. Рекомендовані джерела: Основні: 5-7 Додаткові: 15, 48 Інтернет-ресурси.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття 1. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). 2. Міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності. 3. Питання деліктних зобов'язань у договорах про правову допомогу.</p>	<p>12</p>

	<p>Практичне заняття № 9</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні питання деліктних зобов'язань. 2. Міжнародно-правове регулювання деліктної відповідальності. 3. Питання деліктної відповідальності у національному законодавстві України. 	2
	<p>Практичне заняття № 10</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обмеження відповідальності в окремих деліктних правовідносин з «іноземним елементом». 2. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншими ушкодженнями здоров'я або смерть. 3. Обмеження відповідальності в окремих деліктних правовідносинах з іноземним елементом (за шкоду від забруднення відходами, за шкоду від забруднення нафтою, у сфері космічної діяльності тощо). 	2
<p>Розуміти основи правового регулювання сімейних правовідносин у національному праві України та колізійні прив'язки, що використовуються у регулюванні сімейних правовідносин з «іноземним елементом»</p>	<p>Тема 6. Сімейні правовідносини з «іноземним елементом»</p> <p>Тема 6.1. Загальна характеристика сімейних правовідносин з «іноземним елементом»</p> <p>Лекція № 11</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття сімейного права України. 2. Поняття сімейно-шлюбних стосунків міжнародного характеру. 3. Поняття іноземних шлюбів. 	2
	<p>Тема 6.2. Укладення шлюбу у міжнародному приватному праві</p> <p>Лекція № 12</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення колізій законів про форму шлюбу. 2. Колізійні питання визнання шлюбу дійсним. 3. Розгляд спорів пов'язаних з розірванням шлюбу. <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 2-4 Додаткові: 27, 31 Інтернет-ресурси.</p>	2
	<p>Самостійна робота здобувачів.</p> <p>Вивчення та доповнення матеріал лекції, підготовка до практичного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колізійні питання розірвання шлюбу. Визнання здійснених за кордоном розлучень. 2. Двосторонні договори України з іноземними державами про правову допомогу. 3. Колізійні питання аліментних зобов'язань. Колізійні питання усиновлення, опікунства та піклування за українським правом та правом інших держав. 	12
<p>Характеризувати кваліфікацію конкретних ситуацій, пов'язаних із</p>		

шлюбно-сімейними відносинами за участі «іноземного елементу»	Практичне заняття № 11 Питання до заняття 1. Поняття іноземних шлюбів. 2. Колізійні питання визнання шлюбодійсним. 3. Колізійні питання розірвання шлюбу. 4. Визнання здійснених за кордоном розлучень.	2
	Практичне заняття № 12 Питання до заняття 1. Колізійні питання усиновлення, опікунства та піклування за українським правом та правом інших держав. 2. Способи вирішення колізій права між сімейним правом, що визначає матеріальні умови вступу в шлюб. 3. Вирішення колізій законів про форму шлюбу.	2
Розуміти сутність та підстави виникнення трудових правовідносин у національному у законодавстві	Тема 7. Трудові відносини у міжнародному приватному праві Лекція № 13 1. Загальні питання трудового права у національному законодавстві України. 2. Міжнародне приватне трудове право як підгалузь міжнародного приватного права. 3. Трудові відносини з «іноземним елементом» Рекомендовані джерела: Основні: 1-7 Додаткові: 25, 38 Інтернет-ресурси.	2
Пояснювати правовий статус трудящого-мігранта та національн працівника / робітника/ службовця	Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття 1. Право, що застосовується до трудового договору. 2. Трудова діяльність іноземців і осіб без громадянства в Україні та порядок їх здійснення. 3. Праця громадян України за кордоном. Відшкодування шкоди працівникові за міжнародними договорами України з питань трудової діяльності та соціального забезпечення працівників.	12
	Практичне заняття № 13 Питання до заняття 1. Правові засади регулювання трудових відносин з «іноземним елементом» у законодавстві України. 2. Колізійні питання трудових відносин. 3. Характеристика міжнародних правових документів про правовий статус і захист трудящих-мігрантів.	2
Розуміти сутність понять «цивільний процес», «міжнародний цивільний	Тема 8. Міжнародний цивільний процес. Міжнародний комерційний арбітраж. Лекція № 14 План лекції 1. Загальні поняття цивільного процесуального права України. 2. Правові норми міжнародного цивільного процесу, їх місце в міжнародному приватному управі.	2

процес»	3. Правове положення іноземців у цивільному процесі. Доступ іноземців до правосуддя. Рекомендовані джерела: Основні: 1-4 Додаткові: 48, 50 Інтернет-ресурси.	
Характеризувати міжнародно-правове регулювання процесуального становища іноземців	Самостійна робота здобувачів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття 1. Поняття міжнародного цивільного процесу. 2. Доступ іноземців до правосуддя. 3. Міжнародно-правове регулювання процесуального становища іноземців.	12
	Практичне заняття № 14 Питання до заняття 1. Законна та договірна юрисдикція. 2. Пророгаційні угоди. 3. Арбітражна угода: форма, зміст та правозначення.	2
Індивідуальне завдання	творчий проєкт / участь у наукових заходах.	27
ВСЬОГО:		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Антонович М. Міжнародне приватне право: Навч. посіб. Київ: Академія, 2020. 308 с.
2. Дахно І. І. Міжнародне економічне право: Курс лекцій. Київ: МАУП, 2021. 160 с.
3. Блажевич Ю. Міжнародно-правові примусові заходи як особливий засіб реалізації відповідальності держав: теоретичні проблеми, особливості, перспективи й тенденції застосування. Юридична Україна. 2019. № 2. С. 99-101.
4. Вільчак Я. Особливості відповідальності міжнародних організацій за порушення міжнародних зобов'язань. Юридична Україна. 2020. № 4. С. 93-97.
5. Кошеваров В.П. Міжнародне право: Навч. посіб. Київ: Істина, 2019. 208 с.
6. Пипяк Микола, Кокарча Юлія. Реформування митного законодавства у контексті євроінтеграції. Scientific letters of academic society Baludansky. 2022. №10. С. 112-114.
7. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. К. : Знання, 2019. 631 с.

Додаткові:

1. Анцелевич Г.О. Перспективи розвитку міжнародного морського права . Зовнішня торгівля: право та економіка. 2019. № 4. С. 115-118.
2. Богачова Л.Л. Нормативно-правовий акт як джерело національного та європейського права. Альманах міжнародного права 2020. № 14. С. 4-13.
3. Виговський О.І. Проблемні аспекти міжнародного обігу коносаментів. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 9. С. 108-116.
4. Вінник О.М. Інвестиційне право: Навчальний посібник: Курс лекцій. Київ: Атіка. 2006. 264 с.
5. Гаврилова Ю. Правовий режим міжнародного повітряного простору. Підприємництво, господарство і право. 2011. № 2. С.127-130.
6. Гребенюк М. Система забезпечення продовольчої безпеки в законодавстві Європейського Союзу. Право України. 2010. № 9. С. 227-233.
7. Драчов О. Принцип «Pacta sunt servanda» як правова основа імплементації 31 міжнародно-правових зобов'язань. Юридична Україна. 2010. № 5. С. 116- 120.
8. Зоріна О. Фінансова система Європейського Союзу: історико-правові аспекти становлення і розвитку. Юридичний журнал. 2011. № 1. С. 48-52.
9. Кадацька А.А. Міжнародно-правове регулювання відносин між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку. Альманах міжнародного права. 2015. №9. С. 82-91.
10. Коваленко С. Застосування міжнародних звичаєвих норм до відповідальності міжнародних організацій. Юридичний журнал. 2010. № 5. С. 75-79.
11. Кривак В.В. Поняття юрисдикції держави в територіальних водах. Митна справа. 2010. № 1. С. 80-84.
12. Кудлай О.П. Проблемні питання взаємодії національних правових систем як принципу міжнародного приватного права. Наше право. 2009. № 3. С. 103-106.
13. Кучерявенко М. П. Актуальні проблеми податкового права. Харків : «Право», 2012. 526 с.
14. Лініченко Д.В. Генеза становлення міжнародно-правового механізму врегулювання торговельних спорів. Юриспруденція: теорія і практика. 2008. № 9. С. 20-26.
15. Лук'янець В. Особливості правового регулювання в державах-членах Європейського Союзу та США. Право України. 2007. № 3. С. 151-156.
16. Микитенко Л. Деякі питання гармонізації законодавства України із законодавством ЄС про рекламу. Конкуренція. 2010. № 4. С. 45-51.
17. Міжнародні економічні організації: навчальний посібник для студентів вузів / А. Е. Воронкова, Л. В. Єрохіна, Л. І. Рябенко. Київ: Професіонал, 2006. 344 с.

18. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності: навчальний посібник для студентів вузів / ред. С. О. Якубовський Київ: Центр учбової літератури, 2011. 511 с.
19. Фединяк Г.С. Визначення ознак і поняття транснаціональних корпорацій вченими у міжнародному праві та міжнародному приватному праві. Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. 2018. Вип. 39. С. 586-591.
20. Міжнародне економічне право: підручник. Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана; ред. В. Опришко. Київ: КНЕУ, 2006. 496 с.
21. Міжнародне право: Навч. посіб. / За ред. М.В. Буроменського. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 336 с.
22. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. Київ: Либідь, 2004. 816 с.
23. Міжнародне право: Словник-довідник / Укл. П.В. Макушев, П.Я. Мінка, Л.В. Філянїна. Дн-вськ: ДГУ, 2007. 248 с.
24. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2003. 311 с.
25. Павленко І.І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / І.І. Павленко, О.В. Варяниченко, Н.А. Навроцька. Київ : ЦУЛ, 2012. 256 с.
26. Пахомов И. Н. Финансовое право : учебник / под ред. И. Н. Пахомова. Харьков : Одиссей, 2003. 380 с.
27. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
28. Поєдинок В.В. Правове регулювання інвестиційної діяльності: теоретичні проблеми : монографія / В.В. Поєдинок. Ніжин : АспектПоліграф, 2013. 480 с.
29. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. №22. Ст.105.
30. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.92 № 2673-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. №50. Ст.676.
31. Про залізничний транспорт: Закон України від 4 липня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. №40. Ст.183.
32. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Закон України від 28.11.2002 № 249-IV. Голос України. № 233 (від 10.12.2002).
33. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 травня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. Ст. 377.
34. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 року. Відомості Верховної Ради України. 2005. №32. Ст.422
35. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 25. Ст.198.
36. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст.540.
37. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. №40. Ст.364.
38. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80.
39. Проценко Т. О. Правове забезпечення адміністрування податків та митних платежів : монографія. Київ, 2006. 546 с.
40. Роль В. Ф. Финансовое право : навчальний посібник / В.Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С.М. Попова. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 392 с.
41. Сидор В. Д. Міжнародне економічне право: навч. посібник. Київ : Дакор, 2010. 248 с.

42. Татам А. Право Європейського Союзу: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Пер. з англ. Київ: Абрис, 1998. 424 с.
43. Тимченко Л.А. Международное право: Практикум. Ірпень: Акад. ГНС України, 2002. 290 с.
44. Угровецький О. П. Система оподаткування в Україні : становлення, адміністрування, реформування : монографія. Харків : Золота миля, 2009. 326 с.
45. Феценко Л. В. Бюджетна система України : навчальний посібник / Л. В. Феценко, П. В. Проноза, Н. В. Кузьминчук. Київ : Кондор, 2008. 440 с.
46. Фомін Г. Ф. Фінансове право : навчальний посібник / Г. Ф. Фомін, О. П. Гетьманець, Т. В. Сараскіна. Харків : Ун-т внутрішніх справ, 2000. 210 с.
47. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. ВВР України. 2003. №40-44. ст.356.
48. Черкес М.Ю. Міжнародне право: підручник. 6-те вид., виправл. і допов. Київ: Знання, 2011. 397 с.
49. Чубарєв В. Л. Міжнародне економічне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 368 с.
50. Шутак І. Д. Правове регулювання міжнародних економічних відносин : навч. посіб. Київ: Алерта, 2012. 412 с.

Інтернет-ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені В.Отамановського URL:
<http://www.library.vn.ua>.
3. Сайт Президента України URL:<http://www.president.gov.ua> - Назва з екрана.
4. Сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>.
5. Система дистанційного навчання «MOODLE» ВТЕІ ДТЕУ URL: <http://sun.vtei.com.ua>.